

Tulevaisuuskuva “Loikka” - HEHKUSSA PAJAN RAUTAA TAOTAAN - NÄLKÄINEN JA KASVUHAKUINEN VARSINAIS-SUOMI 2035+

Jatkuvan oppimisen käytännöt nostavat maakunnan **osaamistasoa** merkittävästi. Työelämässä olevat työskentelevät paikkariippumattomasti, joustavasti ja etätyömahdollisuuksia hyödyntäen, ja tällaisissa uusissa työyhteisöissä helpottuu uusien innovaatioiden kehittäminen. Työyhteisöt muodostavat toisiinsa kytkeytyvän verkoston/ekosysteemin, jossa oppilaitokset ja yritykset toteuttavat yhdessä koulutusta ja osaamisen kehittämistä. Campuksen käsite on laajentunut ja syventynyt. Maakunnan kärkialat kasvavat kestävästi ja vastuullisesti ja toisilleen hyviä käytäntöjä ja osaajia jakaen. Automatisaatio ja tekoäly ovat helpottaneet työvoimapolua yhdessä työperäisen maahanmuuton kanssa. Asiantuntijatyön merkitys on sekä mahdollistunut että korostunut työn tuottavuuden kehittymisessä.

Maakunnan elinkeinorakenne monipuolistuu nopeasti ja vaikuttaa myönteisesti alueen huoltovarmuuteen. Digitalisaatio ja tekoäly ovat keskeisessä roolissa toimialarakenteen monipuolistumisessa. Elinkeinopohja monipuolistuu mm. eri energiamuotojen tehokkaan hyödyntämisen myötä. Keskeisiä kärkialoja ovat matkailu, vetytalous, vihreä meriklusteri sekä elämystalous. Uusia ekosysteemejä muodostuu ja maakunnan vetovoima kasvaa ja kehittyy edelleen. Maakunta on samalla jo hyvin pitkällä hiilineutraaliuden tiellä.

Palvelusektori toimii kasvavana ventialana, kuten esimerkiksi Ruotsissa, ja palvelujen tuotteistaminen kiihtyy.

Työperäinen asiantuntijamaahanmuutto on kasvussa hallitusti ja lisäämässä osaltaan mm. tuottavuutta. Intialaiset osaajat työskentelevät mm. alueen kunnissa IT-tehtävissä.

Alueen meri- ja rakennusteollisuus kehittyvät yhä enemmän *meriraksana*, joka yhdistää merialan ja rakennusalan osaamista. Käynnissä on useita kelluvien yhdyskuntien ja kaupunkien suunnittelu- ja pilottihankkeita osin ilmastonmuutoksen pakottamana. Kohteiden massatuotanto tapahtuu muualla pääosin. Varsinais-Suomessa tapahtuvat pilottituotannot ovat samalla nähtävyyksiä matkailualalle (mm. Kuusiston Drooni, Airiston merihelmi jne). Digital twin-mallinnus (digiversio/reaaliversio) toimii merkittävänä tukevana tekijänä näissä. Turun yliopiston DI-koulutuksen laajennukset tuottavat lisää perusteita tälle positiiviselle meriraksan kehityskierteelle.

Matkailualalla elämysteollisuus tuottaa jo visionäärisiä produktioita ja elokuvatuotanto kasvaa (Turkuwood, vrt. Bollywood)

Ilmastonmuutos on kääntänyt matkailijavirrat kohti Suomea ja kansainvälinen matkailu alkaa tuottaa merkittävää kasvua.

Koulutusvienti kasvaa merkittävästi ja erilaiset digitaaliset järjestelmät/alustat toimivat alustoina (koulutusviennin alustatalous).

Lääkealan toiminnot, tuotanto ja palvelut kasvavat myös kansainvälisesti osin 2024 käynnistyneen lääkealan kansallisen kehityskeskusten ja lääkealan yritysvetoisen klusterin myötä. Myös lääkealan koulutusvienti on käynnistynyt digitaalisilla alustoilla.

Tuotteistaminen ja skaalautuvuus kehittyvät merkittävästi, koska digiratkaisuja hyödyntäen voidaan toimia aiempaa pitkäjänteisemmin. Tuotteita ja yrityksiä ei myydä välttämättä pois, vaan niitä voidaan edelleen kehittää kotimaisessa/alueellisessa omistuksessa.

Rakennusallalla Ukrainan käynnissä oleva mittava jälleenrakennus tuottaa hyötyjä myös Varsinais-Suomeen.

Ilmastonmuutokseen ja luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen löytyy erilaisia sekä globaaleja että kansallisia ratkaisuja. Ongelmia ei kuitenkaan saada läheskään kokonaan ratkaistua. Saaristomeren tilaa onnistutaan parantamaan varsin paljon ja luonnon tilanne paranee tasaisesti. Ilmastonmuutos kuitenkin haastaa kehitystä. Saaristomeren rooli matkailussa sekä ympäristöalan ratkaisujen kehittämisessä korostuu.

SOTE-alalla ikääntynyt väestö tuottaa haasteita, mutta työperäinen maahanmuutto ja digitalisaatio edesauttavat tilanteen hallintaa. Julkisessa terveydenhuollossa vallitsee krooninen rahoitusvaje ja työvoimapula monin paikoin edelleen.

EU on kiinni alkavassa Ukrainan jälleenrakennuksen mittavassa projektissa sekä uusien jäsenvaltioiden ja ehdokkaiden liittymisprosesseissa. Tämä supistaa jäsenmaiden rahoituksen saantoa, jolloin yksityisen rahoituksen merkitys eri sektoreiden kehittämisessä on Suomessa ja maakunnassa kasvussa.

Suomen aktiivinen rooli läntisessä puolustus- ja turvallisuusverkostossa (NATO) on luonut merkittäviä mahdollisuuksia Varsinais-Suomen elinkeinoelämälle, osaavalle työväestölle ja osaaville yrityksille, minkä seurauksena TKI-rahoitus alueelle kasvaa. TKI-toiminta on kasvanut merkittävästi ja erityisesti korkeakoulut laajentavat yhteistyötä yritysten kanssa. Kansainväliset investoinnit alueelle ovat lisääntyneet ja yritysten investointikyky on hyvä. Maakunnan kärkialat kasvavat kestävästi ja vastuullisesti sekä toisilleen hyviä käytäntöjä ja osaajia jakaen.

Alueen keskeiset infrahankkeet (esim. Länsirata ja Turun raitiotiehanke) etenevät pääpiirteissään aikataulussa. Tehokas paikallisjunaliikenne Uusikaupunki-Turku-Salo-välillä tukee alueen kehittymistä.

Varsinais-Suomi kehittyy veto- ja pitovoimaisena alueena rintarinnan Pirkanmaan ja Uudenmaan kanssa. Myös Satakunta pysyy kehityksessä mukana ja mm. meriteollisuuden kautta alueet kehittyvät myönteisesti.

Kulttuuri ja luovat alat toimivat talouden veturina ja kulttuurin eri tuotteita (av-tuotannot, musiikki, kuvataide, esittävät taiteet ym.) viedään Suomen ulkopuolelle. Kulttuuri ja luovat alat sekä niiden koulutus on sisäistetty huoltovarmuuden käsitteeseen. Luovien alojen ja kulttuurin merkitys alueellisena veto- ja pitovoimatekijänä on merkittävä, mikä näkyy myös rahoituksessa

SKENAARIO LOIKKA: HEHKUSSA PAJAN RAUTAA TAOTAAN - NÄLKÄINEN JA KASVUHAKUINEN VARSINAIS-SUOMI 2035+

KOVALLA YRITYKSELLÄ JA SUOTUISISSA MERKEISSÄ

Miten kaikki tapahtui?

Kohti 2020-luvun loppua – perusta kuntoon omalla työllä

Kansainvälinen tilanne ja erityisesti Ukrainan sota osin jäätyy ja saadaan lopulta aikaan hauras aselepo, joka kuitenkin mahdollistaa tilanteen vakiinnuttamisen ja samalla saa jälleenrakennuksen käynnistymään toden teolla. Tästä seuraa merkittävä jälleenrakennusbuumi, joka heijastuu myös Varsinais-Suomen talouteen. Myös muiden kriisipesäkkeiden tilanteet rauhoittuvat ainakin väliaikaisesti ja maailmantalouden kasvulle avautuu lisää tilaa. *Kehityksen taustalla ovat ennen kaikkea toimijoiden taloudelliset intressit, mutta myös nopeasti etenevä ilmastonmuutos, joka pakottaa kansainvälisen yhteisön lähentymään.*

Jatkuvan oppimisen vuonna 2023–2024 käynnistynyt ekosysteemyö luo perusteet uudelle koulutuksen ja elinkeinoelämän tarpeiden kohtaannolle ja osaamisverkostoille. Tämän työn kautta saadut osaamispolut toimivat varsin hyvin 2030-luvun alkuun mennessä ja heijastuvat myös yleiseen osaamistasoon. Kaikkiaan koulutuksenjärjestäjien ja elinkeinoelämän yhteistyö vahvistuu ja muodostaa tärkeän perustan alueen kehitykselle. Lukuisat yrityskehitysprojektit vahvistavat elinkeinoperustaa ja sen monipuolistumista. Yritykset ottavat enemmän vastuuta koulutuksesta yhteisten oppimisympäristöjen muodossa. Koulutus muodostuu lyhyeksi ja ketteräksi ja vastaa kysyntään yhä paremmin.

Talouden notkahdus 2020-luvun alussa jää lyhyeksi ja mm. rakennusteollisuus lähtee ripeästi uuteen nousuun. Myös erilainen teknologinen palvelutuotanto kehittyy ja kasvaa aiempaa vahvemmin. Uusia mahdollisuuksia avautuu mm. kaupan alalle. Yleinen vaurastuminen lisää laajasti palveluiden käyttöä ja palvelujen tarjonta kasvaa tultaessa 2020-luvun lopulle (mm. säännölliseen kausimaksuun perustuvat ruokapostit lisääntyvät). Kehittyvä palvelutuotannon malli koskee lähinnä hyvin toimeentulevia ja keskiluokkaa, jotka tottuvat näitä käyttämään. Myös ikääntyvien kyky käyttää ja saavuttaa teknologiapainotteisia palveluja vahvistuu. Riskinä on kuitenkin palvelujen saavutettavuuden osalta eriarvoistuminen jossain määrin.

Ilmastonmuutos etenee, mutta myös sopeutuminen ja valmistautuminen muutoksiin on hallinnassa niin energiasektorin ja ruokaketjun kuin esimerkiksi rakennusteollisuuden puolella. Panostukset mm. kestäviin energiaratkaisuihin tuottavat tulosta jo 2020-luvun lopulla.

Työperäinen maahanmuutto kasvaa hallitusti - elinkeinoelämä hyödyntää tehokkaasti pääosin maassa pidempään olleita maahanmuuttajia. Maahanmuuttajien integrointi suomalaiseen järjestelmään vie odotettua enemmän aikaa haastaen yrityksiä. Kansainvälisten osaajien merkitys kasvaa kuitenkin edelleen kaikilla aloilla ja se koskee sekä käytännön työtä (mm. metalli- ja sotealat) että korkeampaa osaamista edellyttäviä aloja (mm. lääkekehitys). 2020-luvun panostukset postdoc-tutkijoiden ja tohtoritutkijoihin tuottavat hedelmää vuosikymmenen vaihteessa. Lääkekehityksen start-up-toiminta kiihtyy selvästi 2030-luvulle tultaessa. Alan olemassa olevat yritykset investoivat vahvasti, uusiakin etabloituu alueelle. Myös alueen suuret yritykset laajentavat toimintaansa 2020-luvun lopulla. Alueella onnistutaan veto- ja

pitovoimakysymysten ratkaisuissa. Lisäksi hyödynnetään monipaikkaisuutta työnteossa erityisesti asiantuntijatehtävissä.

Työvoimapalvelu-uudistus onnistuu hyvin ja kuntien palvelutuotanto vakiintuu toimivaksi 2020-luvun loppuun mennessä. Palvelujen saavutettavuus ja niiden vaikuttavuus kehittyvät, mutta työmarkkinoilla esiintyy kuitenkin edelleen kohtaantohaasteita.

Suomen NATO-jäsenyys 2023 vahvistaa myönteistä investointi-ilmapiiiriä ja käynnistää mm. ulkomaisten investointien kasvun myös Varsinais-Suomeen. Merkittäviä lisäinvestointeja alueelle saadaan mm. meriteollisuudelle ja uusiutuvan energiateknologian aloille. Lisäksi esim. peliala lähtee vahvalle kasvuuralle. Kansainvälinen turvallisuustilanne vakiintuu 2030-luvulle tultaessa. Visit Turku Archipelago Oy:n toiminnan käynnistyminen vuonna 2023 käynnistää elämysmatkailun ja matkaketjujen voimakkaan kehittymisen. Kansalliset kyberturvallisuuspanostukset tuottavat myös Varsinais-Suomessa. Saaristomeren tilan paranemista edistävät toimet käynnistyvät aiempaa tavoitteellisemmin vuonna 2024 ja Saaristomeri saadaan pitkäkestoisen ohjelmallisen rahoituksen piiriin.

Hallituksen työelämämuutokset lisäävät työllisyyttä sekä työmarkkinoiden ja elinkeinoelämän dynamiikkaa – samalla kuitenkin sosiaalinen segregatio vahvistuu ja sopimusjärjestelmä kohtaa haasteita. Hyvinvointialueiden kipuilu kustannusten kanssa jatkuu ja heijastuu myös hoitotyöhön - digitaaliset etäpalvelut yleistyvät (koko 2020 –luku) fyysisten palvelupisteiden vähentyessä.

SOTE-alalla kyetään 2020-luvun loppuun mennessä saavuttamaan tilanne, jossa säästöistä ja palveluverkon karsimisesta huolimatta peruspalvelutuotanto toimii varsin hyvin mm. omalääkärimallin avulla ja myös tekoälyratkaisuihin tukeutuen. Yksityinen terveydenhuolto kytkeytyy myös yhä tiiviimmin hyvinvointialueiden toimintaan. Hyvinvointialueiden rahoitus on kuitenkin haasteellista.

Läntisen Suomen asema logistiikassa (ulkomaankauppa, huoltovarmuus) vahvistuu turvallisuuspoliittisen tilanteen takia. Väyläverkosto saadaan suurilta osin kuntoon ja korjausvelat maksettua, mikä mahdollistaa yhteiskunnan tehokkaan toiminnan. Sähköiset ajoneuvot lisääntyvät nopeasti. Lisäksi tekoäly vaikuttaa logistiikassa yhä enenevästi esim. reittisuunnitteluissa ja kuljetustilauksissa. Tietoliikennepuolella pystytään suojautumaan hyvin myös kyberuhilta.

Venäjän hyökkäysota Ukrainaan lisää omavaraisuutta ja riippumattomuutta, esimerkiksi meritekniikan ja offshoren osalta nähdään positiivista kehitystä. Puolustusteollisuus kasvaa ja tuo Varsinais-Suomeen taloudellista hyötyä, ja puolustusvoimien yhteistyö lisääntyy Ruotsin kanssa.

Teollisuus kasvaa ja keskittyy Turun liepeille (esim. Kaarinan krossin alue, Rusko, Liedon Tuulissuo, Piikkiö). Myös meri- ja valmistavan teollisuuden keskittymä Blue Industry Park kerää teollisuutta ympärilleen. Varsinais-Suomen alueella kuntien yhteistyö teollisuuden ja telakkatoiminnan osalta vahvistuu. Monipuolinen merirakenteiden tuotanto etenee (esim. kelluvat asuinrakennukset ja kaupungit). Korjausrakentamisen osalta liiketoiminta keskittyy maailman telakoille. Ilmastonmuutoksen takia esim. uudet viljelykasvit tuovat uutta välinetuotantoa teknologiateollisuuden alalle.

Toimivat tie-, laiva- ja lentokenttäyhteydet sekä tietoliikenneyhteydet ovat eduksi Varsinais-Suomen logistiselle sijainnille ja parantavat yritysten tuottavuutta, mahdollisuuksia ja kilpailukykyä. Varsinais-Suomen osallisuus Suomen tuleviin infran ylläpito Hankkeisiin vahvistuu Varsinais-Suomen oman infran kehitystyön (esim. Paraisten siltojen uusiminen) tuoman paikallisen osaamisen ja alihankinnan kautta.

TKI-investointien ja innovatiivisten kohteiden onnistuneella tukemisella vahvistetaan Varsinais-Suomen alueen elinvoimaa ja vastataan yhteiskunnan isoihin haasteisiin (esim. turvallisuus ja ilmastonmuutos).

Siirtymä 2030-luvulle – myönteisen kehityksen kierre vahvistuu

Korkeakoulujen yhteistyö jatkaa kehittymistä mm. campusrakenteiden vahvistumisen myötä ja luo edellytyksiä monialaiselle elinkeinoelämää palvelevalle koulutustarjonnalle. Korkeakoulut alkavat tuottaa eri tiedekuntien kokonaisuuksista muodostuvia opintokokonaisuuksia yli oppilaitosrajojen vuonna 2028 ja samalla mikrotutkinnot vakiinnuttavat asemaansa mm. osaajapulan helpottamisessa. Myös kansalaisten digilukutaito kehittyy suotuisasti 2030-luvulla, vahvistaen osaltaan myös demokratian legitimitettä.

Korkeakoulujen ja teollisuuden tekoälykeskuksen toiminta käynnistyy 2026 ja alueen teknologiateollisuuden kyky soveltaa AI:n mahdollisuuksia lisää kilpailukykyä. Lääkekehityskeskusten toiminta käynnistyy täysimääräisesti 2025 myötävaikuttaen maakunnan lääkeklusterin eksponentiaaliseen kasvuun. Keskukset tekevät myös yhteistyötä tuottaen lisäarvoa erityisesti lääkepuolen kehitykselle. 2030-luvulla tätä yhteistyötä tutkitaan disruptiivisena kehitysloikkana (mm. start-upit). Alueelle etabloituu merkittävä lääkealan toimija ja kytkeytyy alan tutkimustoimintaan ja käynnistää samalla tuotannollista toimintaa. Samalla merkittävät alan yritykset laajentavat toimintaansa.

Varsinais-Suomen TKI-tiekartta valmistuu vuoden 2024 alussa ja luo edellytyksiä 2030-luvun alkuun mennessä TKI-toiminnan kehittymiselle ja erityisesti rahoitusvirtojen kasvulle luomalla systemaattista tavoitteellista toimintakulttuuria.

Vetytalouden kasvupiikki alueella käynnistyy Green North Energyn toiminnan myötä vuodesta 2026 alkaen. Vihreä siirtymä omaksutaan läpileikkaavasti elinkeinoelämän ja julkisen sektorin toiminnoissa ja myös koulutustarjonnassa.

Ukrainan 2020-luvun lopulla käynnistytävä jälleenrakennus ja EU:n turvallisuuspoliittisin perustein tapahtuva laajeneminen kohdistaa valtaosan rahoituksesta Itäiseen Eurooppaan 2027–2028 – Suomen nettosaanto supistuu edelleen. Ukrainan jälleenrakennus tukee samanaikaisesti myös Varsinais-Suomen rakennusteollisuutta ja heijastuu muuhun talouteen.

Turun alueen megahankkeista ratapihan kehittämiskokonaisuus ja Kupittaaan hankkeet käynnistyvät 2026. Länsiratahanke etenee vaiheittain ja Salo-Turku-kaksoisraide valmistuu 2032. Raitiotien suunnittelu etenee myönteisesti ja myös valtion osarahoitus varmistuu 2025.

Vuonna 2035 ei myydä enää fossiilisia polttoaineita käyttäviä ajoneuvoja. Liikennöintiyritykset kuitenkin karsastavat uutta teknologiaa luotettavuuden ja kalleuden takia, lainsäädännöstä huolimatta. Kaikkiaan fossiilisesta liikenteen energiasta luovutaan vasta pitkälle vuoden 2035 jälkeen (lähempänä vuotta 2060), elleivät teknologian huima kehitystahti ja harppaukset vie arvaamattoman nopeasti kehitystä eteenpäin. Kehitykseen vaikuttavat myös monet muut tekijät, kuten esim. julkishallinnon päätökset, asiakkaiden kasvavat vaatimukset ja investointikustannukset.

Kulttuuri ja luovat alat vetävät osaltaan taloutta talouden veturina ja kulttuurin eri tuotteita (av-tuotannot, musiikki, kuvataide, esittävät taiteet ym.) viedään Suomen ulkopuolelle. Kulttuuri ja luovat alat sekä niiden koulutus on sisäistetty huoltovarmuuden käsitteeseen. Luovien alojen ja kulttuurin merkitys alueellisena veto- ja pitovoimatekijänä on merkittävä, mikä näkyy myös rahoituksessa

SKENAARIOTIIVISTELMÄ

Kohti 2020-luvun loppua – perusta kuntoon omalla työllä

- Kansainväliset muutokset: Ukrainan sodan aselepo mahdollistaa tilanteen vakauttamisen, käynnistäen maailmanlaajuisen jälleenrakennusbuumin, joka heijastuu myös Varsinais-Suomen talouteen
- Jatkuvan oppimisen ekosysteemityö: Vuonna 2023–2024 käynnistynyt ekosysteemityö luo perustan uudentilaiselle koulutuksen ja elinkeinoelämän tarpeiden kohtaannolle, vahvistaen yhteistyötä ja monipuolisten osaamis- ja koulutuspolkujen syntymistä (lyhyet, ketterät). Kaikkiaan koulutuksenjärjestäjien ja elinkeinoelämän yhteistyö vahvistuu muodostaen tärkeän perustan alueen kehitykselle. Yritykset ottavat koulutuksesta enemmän vastuuta uusien oppimisympäristöjen muodossa
- Teknologian nousu jatkuu: Talouden notkahdus 2020-luvun alussa jää lyhyeksi ja teknologinen palvelutuotanto ja rakennusteollisuus (mm. jälleenrakennus) kukoistavat. Uusia mahdollisuuksia avautuu myös kaupan alalle. Lukuisat yrityskehitysprojektit kukoistavat vahvistaen maakunnan elinkeinoperustaa
- Logistiikka: Läntisen Suomen asema logistiikassa vahvistuu ja- ja väyläverkostot kehittyvät. Tekoäly vaikuttaa myös logistiikassa yhä enemmän mm. reittisuunnitteluissa ja tilausjärjestelyissä Myös liikenteen sähköistyminen etenee
- Ilmastonmuutos: Ilmastonmuutos etenee mutta myös sopeutuminen ja valmistautuminen muutoksiin on hallinnassa niin energiasektorin, ruokaketjun kuin esimerkiksi rakennusteollisuuden puolella. Panostukset mm. kestäviin energiaratkaisuihin tuottavat tulosta jo 2020-luvun lopulla.
- Palvelusektori ja eriarvoisuus: Yleinen vaurastuminen lisää palveluiden käyttöä erityisesti hyvin toimeentulevien keskuudessa. Kehittyvä palvelutuotannon malli synnyttää kuitenkin eriarvoisuutta palvelujen saavutettavuuden suhteen
- Maahanmuutto ja osaajat: Hallitusti kasvava maahanmuutto tuo alueelle lisää myös korkeasti koulutettuja osaajia. Myös panostukset tohtorikoulutukseen ja post-doc-tutkijoihin tuottavat hedelmää. Alueen vetovoima ja pitovoima vahvistuvat
- Työllisyydenhoitoalueudistus: Onnistunut uudistus vakiinnuttaa palvelutuotannon ja parantaa sen saavutettavuutta, mutta kohtaantohaasteet jatkuvat työmarkkinoilla, joskin aiempaa lievemmin
- NATO-jäsenyys ja investoinnit: Suomen NATO-jäsenyys vuonna 2023 luo positiivisen ilmapiirin erityisesti kansainvälisten investorien suuntaan erityisesti meriteollisuuden, uusiutuvan energian ja jopa pelialan osalta
- Matkailun kasvu ja Saaristomeren tila: Vuonna 2023 käynnistynyt Visit Turku Archipelago Oy:n toiminta tuo elämysmatkailulle vauhtia. Samalla Saaristomeren tilan parantamiseen liittyvät toimet saavat pitkäkestoisen tarpeita vastaavan rahoituksen

- Työelämämuutokset: Nykyisen hallituksen työelämämuutokset lisäävät työllisyyttä ja talouselämän dynaamisuutta, mutta sosiaalinen segregatio kasvaa ja työmarkkinasopimusjärjestelmä kohtaa haasteita
- SOTE-uudistus ja terveydenhuolto: Vaikka säästötoimista ja palvelurakenteen keskittymisestä huolimatta palvelujärjestelmä toimii varsin hyvin, kohtaa SOTE-ala mm. rahoitushaasteita ja samalla digitaaliset palvelut yleistyvät

Siirtymä 2030-luvulle – myönteisen kehityksen kierre vahvistuu

- Korkeakoulujen yhteistyö ja koulutustarjonta: Korkeakoulujen yhteistyö syvenee tultaessa 2030-luvulle, luoden edellytyksiä monialaiselle koulutustarjonnalle. Mikrotutkinnot (tai vastaavat) vakiinnuttavat asemansa osaajapulan helpottamisessa
- Tekoälykeskus ja lääkekehitys: Tekoälykeskus- ja lääkekehityskeskustoiminnat etenevät ja osin lomittuvat vahvistaen alueen kilpailukykyä ja tuoden lisäarvoa erityisesti lääkealalle toimialarajat ylittävien AI-sovellusten muodossa
- TKI-tiekartta ja rahoitus: Vuonna 2024 valmistunut TKI-tiekartta ja liitännäinen kehitystoiminta luovat edellytyksiä kasvulle ja kehitykselle alueen kärkialoilla vahvistaen alueen elinvoimaa
- Vetytalouden kasvu: Green North Energy aloittaa toimintansa käynnistäen vetytalouden kasvupiikin alueella 2020-luvun jälkipuolella
- EU:n laajeneminen ja rahoitus: EU:n laajeneminen ja Ukrainan jälleenrakennus tukevat Varsinais-Suomen taloutta ja erityisesti rakennusteollisuutta
- Megahankkeet ja liikenneyhteydet: Turun alueen megahankkeet, kuten ratapihan ja Helsinki-yhteyden kehittäminen sekä Kupittaaan hankkeet etenevät luoden myönteistä kasvu- ja kehitystoimintaa. Raitiotiehanke suunnittelu ja toteutus etenevät myös vaiheittain
- Fossiiliton liikenne: Vuonna 2035 ei myydä enää fossiilisia polttoaineita käytäviä ajoneuvoja, vaikka haasteita aiheuttaa liikennöintiyritysten vastahakoisuus uuden teknologian käyttöönotossa
- Logistiikan kehitys ja tekoäly: Logistiikassa tekoäly vaikuttaa yhä enemmän, sähköiset ajoneuvot lisääntyvät ja tietoliikennepuolella suojaudutaan kyberuhilta. Läntinen Suomi vahvistaa asemiaan logistiikassa huoltovarmuuskysymysten takia
- Turvallisuustilanne ja puolustusteollisuus: Venäjän hyökkäys Ukrainaan lisää omavaraisuutta ja vahvistaa puolustusteollisuutta tuoden taloudellista hyötyä myös Varsinais-Suomeen
- Teollisuuden kasvu ja monipuolistuminen: Alueen teollisuus kasvaa erityisesti Turun lähialueilla. Alueen kuntien yhteistyö myös vahvistuu